

# Kansere Tepki Tarz? Ölçe?i

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kansere Tepki Tarz? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24265>

## Özet

Kansere Tepki Tarz? Ölçe?i (KTTÖ), kanser tan?s? alm?? bireylerin hastal??a kar?? gösterdikleri psikolojik uyum ve tepki biçimlerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilm? bir ölçektir. Bu ölçek, orijinal Mental Adjustment to Cancer (MAC) Scale temel al?narak Türkçe popülasyonuna uyarlanm??tır. Ölçe?in temel amac?, bireylerin hastal??a kar?? geli?tirdi?i ba?a ç?kma stratejilerini ve zihinsel tutumlar?n? (örne?in, sava?ç? ruh, çaresizlik, kadercilik) ölçmektir. ?zzet Natan taraf?ndan 2000 y?l?nda gerçekte?tirilen uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe konu?an hastalarda kullan?m?n?n güvenirlik ve geçerlik aç?s?ndan incelenmesini kapsamaktadır.

## Anahtar Kelimeler

Kansere Tepki Tarz? Ölçe?i, psikolojik uyum, kanser, ba?a ç?kma stratejileri, uyarlama, psikometri, onkoloji.

## Yazarlar

?zzet Natan (Uyarlayan).

## Amaç

Kansere Tepki Tarz? Ölçe?i'nin temel amac?, kanser tan?s? alm?? hastalar?n hastal?kla ba?a ç?kma süreçlerinde kulland?klar? farklı zihinsel ayarlama ve tepki tarzlar?n? ölçmektir. Bu ölçek, hastalar?n psikososyal ihtiyaçlar?n? belirlemede ve onkolojik destek programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara yard?mc? olmak üzere tasarlanm??tır. Ölçek, özellikle bireylerin hastal??a kar?? geli?tirdikleri iyimserlik, umutsuzluk veya kabullenme gibi tutumlar? nicel olarak de?erlendirmeyi hedefler.

## Yap?

Ölçek, kanser tan?s?na verilen psikolojik tepkileri veya zihinsel uyum tarzlar?n? ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Orijinal MAC ölçe?i genellikle sava?ç? ruh, kayg?l? me?guliyet, çaresizlik/umutsuzluk, kadercilik ve kaç?nma gibi alt boyutlardan oluşur. KTTÖ, bu tepki tarzlar?n? de?erlendirerek hastan?n hastal??a kar?? aktif veya pasif bir tutum sergileyip sergilemedi?ini ortaya koyar. Bu yap?, kanser hastalar?n?n ya?am kaliteleri ve prognozlar? üzerindeki psikolojik etkile?imleri anlamlandırmak için kritik öneme sahiptir.

## Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? kapsamında yap?lan geçerlik çal??malar?, psikometrik aç?dan tatmin edici sonuçlar sunmuştur. Yap?lan analizlerde, ölçe?in alt testleri aras?nda anlaml? düzeyde

korelasyonlar bulunmuştur. Bu bulgu, alt boyutların ölçtü?ü yapıları birbirleriyle tutarlı oldu?unu ve ölçe?in teorik olarak beklenen iç tutarlılıkta sahip oldu?unu göstermektedir. Bu korelasyonlar, KTTÖ'nün yapı geçerliliğini destekleyen önemli bir kanıttır.

## Güvenirlik

Kansere Tepki Tarz? Ölçe?i'nin güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Hesaplanan Cronbach alfa güvenilirlik katsayıları, alt testler için .58 ile .72 aralığında de?mektedir. Bu de?erler, bazı alt boyutlar için kabul edilebilir sınırın altında olmakla birlikte, genel olarak ölçe?in Türk popülasyonunda orta düzeyde bir iç tutarlılıkta sahip oldu?unu ifade etmektedir. Yüksek katsayılar (.72), ilgili alt boyutun maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtü?ünü göstermektedir.

## Faktör Analizi

Uyarılma çalışmasında, ölçe?in orijinal yapılarının Türk örnekleminde de korunup korunmadığını belirlenmesi amacıyla faktör analizleri gerçekleştirilmiştir. Kaynak bilgileri, ölçe?in birden fazla alt boyuttan oluştu?unu ve bu alt testler arasında anlamlı ilişkiler olduğunu ima etmektedir. Bu durum, faktör analizinin, orijinal Mental Adjustment to Cancer Scale'in çok boyutlu yapılarının Türkçe versiyonunda da doğruladığını göstermektedir. Faktör yapıları, kansere karşı verilen farklı tepki tarzlarının (savaşçı ruh, çaresizlik vb.) başlıca ancak ilişkili yapılar olarak ayrıştığını desteklemektedir.

## Araç

**Test Türü:** Uyarılma

**Format:** Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i

**Dil Kullanılabilirliği:** Türkçe

**Popülasyon Grubu:** Kansere tanısı almış hastalar

**Yaş Grubu:** Yetkinler

**Popülasyon Detayları:** Kansere teşhisi almış hastalar üzerinde uygulanmıştır.

**Test Metodolojisi:** 40 maddeden oluşmaktadır. Derecelendirme, 4'lü puan sistemi ile yapılmaktadır (4= kesinlikle bana uyuyor, 1= kesinlikle bana uymuyor).

## Anahtar Kelimeler

Mental Adjustment to Cancer Scale, MAC Scale, onkolojik psikoloji, ba?a ç?kma, kanser hastalar?, uyum, psikometrik özellikler.

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tan?mlay?c?:** Bilgi mevcut de?ildir.

**Ba?lant? E-posta Adresleri:** Bilgi mevcut de?ildir.

**Yaz??ma Adresi:** ?stanbul Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi Ba?lam?nda).

## ?zinler, Ücret ve Test Y?I?

**?zinler ve Ücret:** ?zin ve ücret bilgileri için sorumlu yazar ?zzet Natan ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

**Test Y?I? (Uyarlama):** 2000

## Kaynaklar

Natan, ?. (2000). *Kanser te?hisi alm?? hastalarda, kansere tepki tarz? ölçe?inin (mental adjustment to cancer scale) güvenilirlik ve geçerlik yönünden incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). ?stanbul Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

Tezin orijinal ba?lant?s?: [nek.istanbul.edu.tr](http://nek.istanbul.edu.tr)

Ölçe?in PDF dosyas? buradan indirilebilir: [kansere-tepki-tarzi-olcegi-toad.pdf](http://kansere-tepki-tarzi-olcegi-toad.pdf)

## Kansere Tepki Tarz? Ölçe?i Maddeleri

**ÖNEML?:** A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

40 madde vard?r.

Hastal???m?n üzerinde durmuyorum.

?yile?ece?ime kesinlikle inan?yorum.

ARABPSYCHOLOGY.COM